

FITXA BIBLIOGRÀFICA

LA INDUSTRIALITZACIÓ AL PAÍS VALENCIÀ

SIMÓ, Isabel–Clara

Júlia

Barcelona, Edicions Magrana, 2001. Vintidoseua edició.

MERITXELL FERRER 1r A

ESQUEMA DE CONTINGUTS

1. La fàbrica.....	pg.3
2. Condicions i relacions laborals.....	pg.3
3. La industrialització a Alcoi.....	pg.3
4. La producció tèxtil a Alcoi.....	pg.4
5. 6 Els patrons i la condició dels obrers i obreres...	pg.4
8. Estructura i relacions familiars.....	pg.4
9.7. El desclassament social.....	pg.5
El rol de les dones i la seua emancipació	
10. Les relacions entre gèneres.....	pg.5
11. Els joves.....	pg.5
12.La religiositat.....	pg.5
13.Política i ideologia.....	pg.6
14.La revolta del petroli a Alcoi.....	pg.6
15.El marc històric.....	pg.7
Resum.....	pg.7
Cites literals.....	pg.8
Actitud de l'autora davant els fets que relata.....	pg.8
Valoració crítica.....	pg.8

FITXES DE DOCUMENTACIÓ

1.LA FÀBRICA

La indústria més important al País Valencià, era la indústria tèxtil.

S'organitzava per departaments, els homes separats de les dones. El departament d'estameres era en el qual es trobaven els obrers que fabricaven l'estam, el fil resultant de la fibra de llana. Una vegada fet l'estam, aquest passava al departament on es trobaven els telars per fer-ne teixits d'estam. Fins al 1844 els telars que es feien servir eren tots manuals.

Es treballava des ben matí, fins a les 9 de la nit, només es parava una hora per dinar i els obrers treballaven drets durant tot el temps.

La higiene no era massa bona, puix aleshores encara no es feien servir lavabos i es pixava al patí o bé en algun racó.

A partir del 1844 van apareixent màquines que faciliten el treball o fan el treball que abans feia un home. Un exemple és la màquina de filar de tipus gros. El obrers cremaven i trencaven les màquines que venien noves perquè deien que els arreballava el lloc de treball. El 1850 arriba a les indústries tèxtils alcoianes el fus mecànic el qual de seguida arracona el fus manual. En poc de temps ja no queda cap fàbrica antiga. Una vegada renovada la tecnologia, feia falta millorar les comunicacions i l'energia, aquesta havia d'ésser el vapor, perquè la força hidràulica no hi abundava amb tanta sequera.

2.CONDICIONS I RELACIONS LABORALS

La jornada durava envers 12 hores, una de les quals era per a dinar. Entre l'amo i l'obrer es tractaven amb respecte, parlant–hi sempre de vosté. Els treballadors tractaven amb tant de respecte el seu amo perquè era qui els permetia guanyar–se el pà de cada dia, amb això ja n'estaven més que contents, tenint en compte les infraestructures tant dolentes de que disposaven, i de les quals no gosaven queixar–se'n per compliment amb l'amo. El sou d'un mes eren 4 ptes.

3.LA INDUSTRIALITZACIÓ A ALCOI

Quan la societat era rural, s'ignorava i es temia la cultura. Tota la família mantenia una gran ignorància, a casa no hi havia llibres llevat dels de resos. Els fills de les famílies més riques aprenueren l'afer dels industrials viatjant per l'extranger, a Manchester o Bèlgica entre d'altres. Així també hi establien contacte amb altres industrials.

Tot i així, els industrials continuaven sense tenir cultura i moltes vegades ni tan sols sabien llegir, perquè allò que els importava era produir i ja està. Per la mateixa raó, la política tampoc no els interessava però respectaven els problemes socials que els afectaven.

Així lo que abans fou un molí es convertí en una indústria tèxtil, i les terres dels pares deixaren d'ésser productives.

4.LA PRODUCCIÓ TÈXTEL A ALCOI

El cotó era la base de la indústria tèxtil, es comprava a Amèrica. Catalunya venia a gairebé a tot el País Valencià. Hi hagué alguns industrials alcoians que van passar a comprar el cotó a Almeria, on era més barat, i sobretot ho feren perquè no li afectaren les conseqüències de la guerra civil d'Amèrica. Quan hi hagué aquesta guerra, la indústria catalana s'ensorrà i els alcoians pogueren vendre a tot el País Valencià per primera vegada.

5.6.ELS PATRONS I LA CONDICIÓN DELS OBRERS I OBRERES

La primera generació (creació) va començar amb la industrialització. Aleshores la gent no havia estudiat i els únics llibres que tenia eren els de ressos, era poca la gent que sabia escriure i llegir. Per tant els patrons d'aquesta generació no eren molt cultes, amb saber les coses bàsiques, les quals necessitaven fer servir diàriament, ja en tenien prou. El que passa és que aquesta generació estava més a prop dels obrers, perquè ells mateixos ho havien sigut. La següent generació (gestió) tingué oportunitats per estudiar, ja siga a través de llibres o viatjant, i s'hi interessà més per aprendre. Així doncs, aquests patrons tenien més estudis i posseïen més coneixement per dur endavant la fàbrica.

L'última de les tres generacions (decadència) pergué tot l'interés en l'estudi industrial, havien nascut ja senyorets rics i res no els lligava a l'ofici de la fàbrica. A més, les indústries començaven a ensorrar-se per les vagues dels obrers que produïa la guerra del Marroc, i perquè, si perdien la guerra, perdrien també un mercat on vendre els productes produïts.

8.ESTRUCTURA I RELACIONS FAMILIARS

Entre les famílies obreres, els fills han d'obeir els pares sense queixar-se'n, amb respecte, i sempre parlant-los de vosté. Ja des de ben petits han de treballar per aportar diners a casa i assegurar-se el menjar. Una xiqueta de 18 anys es considerava ja tota una dona, fins i tot es casaven de més joves.

El patrons educaven als seus fills segons manava la seua posició social, havien d'estar sempre nets i dur la roba ben planxada. Els exigien caminar drets i resar una hora pel matí i una altra per la vesprada. No els era permílit de jugar, el joc es considerava cosa del dimoni. Molts fills no aprofitaven els estudis malgrat que tenien el privilegi d'ésser uns dels pocs que podien accedir a una escola industrial. Quan desobeïen o feien alguna cosa que no estava permesa, els pegaven una pallisa, els feien veure oli de ricí o els castigaven a la cambra fosca.

-Pg.4-

7.EL DESCLASSAMENT SOCIAL

9.EL ROL DE LES DONES I LA SEUA EMANCIPACIÓ

El desclassament social es produïa per interesos de tota mena, ja foren personals o econòmics. Cada part posava la seua condició, condicions com la capació per a que l'herència no córra el perill d'ésser dividida o poder gaudir d'una paga sense treballar per a la resta de la vida. Fins ara les dones s'havien fet càrrec de la casa com a dones, criant fills. I a partir de la industrialització comencen també a fer-se càrrec de la part administrativa, alhora que recauen més en elles el pés de les decisions. Açò ocorre perquè el marit ha de portar la fàbrica endavant i no pot ocupar-se de totes les coses ell a soles.

10.LES RELACIONS ENTRE GÈNERES

Es casaven per necessitats familiars. Quan un dels nuvis tenia problemes a casa o perquè un fill se n'havia d'anar a la mili i feia falta algú que ajudara en lloc seu a casa, prenia més interés en casar-se i així aconseguir

un ajut.

Sempe es casaven per l'esglèsia, sinó el matrimoni estava mal vist. El viatge de noces variava segons la riquesa de les famílies del matrimoni, els industrials es podien permetre d'anar a València, Mallorca, Barcelona o fins i tot a França.

11. ELS JOVES

Els fills d'obrers començaven a treballar des de molt petits, de 10 anys. A alguns fills de industrials l'arrencaven de mans dels mestres i de les lliçons, per a que anara amb el pare a assabentar-se de com es porta un fàbrica.

La primera escola industrial estava subvencionada pels fabricants, allà s'estudiava àlgebra, comerç, mecànica, física, disseny geomètric, geografia i gramàtica. Els fills dels fabricants se n'anaven a estudiar lleis o enginyeria a València, Barcelona o Madrid. Es casaven molt joves, envers els 18 anys.

Hi havien que s'estimaven més anar a les Amèriques en busca de fortuna, allà hi havia molt de treball entre plantacions i bestiar.

12. LA RELIGIOSITAT

Els industrials desconfien de l'esglèsia, si calia anar a missa per alguna raó, però, hi anaven. La criticaven un poc pels monges, frares i capellans que havien de mantenir l'Estat amb els seus diners. Deien que l'esglèsia, a més, anava contra el progrés, una de les coses que més els afectava éssent industrials, i l'acusaven de no estimar la vida i posar-la en un altre món: la mort, contant històries absurdes.

–Pg.5–

13. POLÍTICA I IDEOLOGIA

Els anarquistes volien la república, que no hi haguera rics ni pobres i en aquest cas, la independència d'Alcoi. El 1873 es va produir una revolució a Alcoi la qual acabà amb la vida de l'alcalde Baldomer.

Estaven en contra de la constitució i també de l'esglèsia, ells deien que les coses no eren per Déu sinó per la natura. Els anarquistes són iguals als maçons i cantonalistes, diuen que no hi ha Déu ni amo.

Els industrials no estaven a favor ni dels progressistes ni dels moderats, a ells només els preocupava la indústria.

Els demòcrates volen la revolució, els progressistes també se'n fan de demòcrates. Tots junts lluiten pel sufragi universal, la destrucció de l'autoritat i el poder, i la república.

Molta gent del poble el que volia era simplement que hi haguera menjar a taula, el progrés de la indústria i que hi haja feina per a tots. I també voldrien que no haguera sequera, cosa que no pot evitar ni el sufragi universal ni la dictadura.

14. LA REVOLTA DEL PETROLI A ALCOI

Es produí durant la primera república, el 1873, quan començaren les sangonoses revoltes dels obrers anarquistes els quals volien millores dels salaris i la reducció de la jornada laboral. En aquesta revolta es barallaven anarquistes, federals, monàrquics, capellans, senyors i obrers. Aquesta s'organitzà i creà la seu espanyola de la Primera Internacional del Treballadors, la AIT. Al cantó Alcoià aquesta

insurrecció va tindre característiques diferents. Alcoi era un dels llocs on més conflictes socials hi havia pel malestar de la classe obrera. La revolta a Alcoi fou protagonitzada pel Consell Federal de la Internacional, i no pels republicans federals. Al juliol es convocà una vaga general a la qual participaren gairebé tots els obrers alcoians. A causa de la negativa de l'Alcalde Albors, tot i que era republicà federal, per concedir les reivindicacions que aquests demanaven, es formà la Junta Revolucionària. Així doncs, s'organitzà una manifestació per enfrontar-se a la força pública, la qual havia rebut ordre de disparar. Hi hagué moltes morts, entre aquestes l'Alcalde, qui fou cosit a ganivetades i arrossegat pels carrers d'Alcoi. La ciutat quedà en mans dels internacionalistes un mes més fins que arribà la Guàrdia Civil i restablí l'ordre.

–PG.6–

15.MARC HISTÒRIC

La revolució del 1868, anomenada la gloriosa, es produïx per la crisi econòmica que patia el país i per la divisió interna del partit moderat que va desaparèixer amb aquesta revolució. Amb la gloriosa s'aconseguí destronar a la reina Isabel II i donar pas al sexeni democràtic, (1868–1874) amb el qual es pretenia crear un sistema democràtic que fallà amb l'experiència

de la I República, 1873–1874. Aquesta no arriba a durar un any, perquè hi havia una gran inestabilitat governamental produïda pels nombrosos canvis de presidents en tant poc de

temps y també per la guerra de Cuba i la tercera Carlista.

Durant aquest període s'aconsegueix el sufragi universal masculí.

El cantonalisme pretenia construir una federació de territoris diferents a les autònemies, una república federal. Aquesta insurrecció es produí principalment al sud-est d'Espanya, com València, Castelló, Cadiz, Sevilla, Granada, Alacant o Salamanca. Molts foren els cantonalistes desterrats. Entre les coses que aconseguiren destaquen; la supressió dels monopolis, els dret al treball i les jornades de huit hores.

El període de La Restauració va tenir lloc després de la I República, el 1874. Es va restablir la monarquia espanyola amb Alfons XII de Borbó, fill de la destronada Isabel II. Fou en aquest període quan s'elaborà la nova constitució i tornà la pau al país amb l'acabament de la guerra de Cuba i la tercera Carlista. Aquest període va acabar quan es produí la II República el 1931. El 1909 Espanya perd les seues colònies i el Marroc.

RESUM

Relata els fets ocorreguts a Alcoi a finals del S.XIX amb la Júlia com a protagonista. Una noia massa fina i neta per a ser obrera i alhora massa pobre per a ésser senyora. El pare de la Júlia morí a la pressó a causa de la revolta del petroli, i de sa mare es diu que és una bruixa. Aquesta noia treballa a una fàbrica tèxtil i està promesa amb un altre jove obrer, en Rafaelet. Però després de la mort de la dona de l'amo, aquest li declara a Júlia que fa temps que se la mirava i que vol casar-se amb ella. La Júlia s'ho rumia, no sap que fer, però, és una oportunitat única per arribar a ser una senyora com sempre ho havia volgut ser. Després de posar condicions i tractar entre les dues famílies, es celebra la boda. Poc a poc la Júlia va fen-se amb el poder dins d'aquella casa de rics, de la qual ella és ara ja senyora.

–PG.7–

CITES LITERALS

Tot aquell arbre que no faça fruit, a terra! (Pg. 36)

Frase feta que deien els anarquistes quan la revolució del 1873.

ACTITUD DE L'AUTORA DAVANT ELS FETS QUE RELATA

L'autora amb aquesta novel·la preten fer saber els fets que succeïren l'última meitat del segle XIX en primera persona, apropant-los al lector de manera que li siguin més familiars. Tot i que l'autora relata els fets sense discriminar, tractant-los des dels diferents punts de vista existents en aquell temps mostrant així una actitud didàctica, indirectament fa una crítica de l'organització social i econòmica de l'època.

VALORACIÓ CRÍTICA

Em sembla una bona novel·la ja que t'apropa a la vida quotidiana de finals del segle XIX, és una manera diferent i més amena d'entendre els fets que ocorregueren aleshores. Pense que al estar escrita la història en novel·la hi ha coses que t'emboliquen, o aspectes que s'esmenten tant indirectament que no te'n adones. Faria falta algun tipus d'explicació apart de la novel·la per tal d'aclarir aquestes coses. Personalment, l'aspecte ideològic em sembla que està molt embolicat dins la novel·la, barreja moltes coses i no de totes es pot trobar informació en llibres de consulta.

BIBLIOGRAFIA

Enciclopèdia Microsoft Encarta 99. 1993–1998 *Microsoft Corporation*.

HISTORIA DELS PAÏSOS CATALANS. De 1714 a 1975. *Manuel Ardit, Albert Balcells & Núria Sales*. EDASHA. Barcelona, 1980.

<http://www.alcoi.com/guia/2.asp>

–pg.8–